

VÍCTOR BALAGUER

APUNTS BIOGRÁFICS

Nascut a Barcelona l'onze de Desembre de 1824 i mort a Madrid el 14 de Gener de 1901, fou un d'aquest homes d'erudició que es manifesta en cent caires i d'activitat que es reflexa en mil matïços. La seva obra s'exten des dels florits camps de la literatura romàntica fins els barrancs fangosos de la política.

El seu romanticisme esclata, pels anys de a seva juvenesa, en les primeres obres que escriu per a la escena, entre les quals figuren: *El Hijo de Carlomagno*, *Don Enrique el Dabivoso*, *Al toque de Oración*, *Bandera contra Bandera*, *Juan de Padilla*, *Wifredo el Velloso*, *Jaquob el Sarraceno*, etc. Col·labora en periòdics i en funda i dirigeix alguns. En 1846 va a Madrid on es dedica al periodisme polític. El seu primer periòdic d'aquest genre és *El Catalán*, (1847) i més tard funda *La Corona de Aragón* (1854) i *El Conceller* (1857). Retorna després a Catalunya dedicant-se de plè a la política i a les lletres. Defensant les idees progressistes col·labora activament en la Revolució del 1854 seguint la sort del seu partit. Com a corresponsal de *El Telégrafo* té ocasió d'assistir a varies accions de la guerra per la unitat italiana, escrivint allavores en català la seva obra *Eridanias*.

Es nomenat Diputat provincial en 1861 i en 1866 emigra a França, essent molt ben acollit entre els poetes provençals, familiaritzant-se amb les seves tradicions que, junt amb les que havia adquirit de Catalunya, li

serveixen de base per a les seves llegendes: *La guzla del cedro*, *El doncel de la reina*, *La espada del muerto*, *El del capuz colorado*, *La damisela del castillo*, *Un cuento de hadas*, *El ángel de las centellas*, *El anciano de Favencia o Historia de un pañuelo*, etc.; gènere en el qual es distingí en gran manera.

Ocupa infinitat de càrrecs polítics com són: Gobernador Civil de Màlaga, President de la Diputació de Madrid, Diputat a Corts en 1869 i després, fins a la seva mort, pel districte de Vilanova, Ministre de Ultramar varies vegades, President del Tribunal de Comptes, President del Concell d'Estat, Ministre de Foment, etc.; retirant-se al últim de la vida política per a dedicar els seus esforços al Museu Balaguer, a Vilanova.

És també honorat amb el nomenament de Acadèmic de la Llengua i de la Història, i Felibre provençal, i amb varies condecoracions nacionals i estrangeres.

Malgrat no haver escrit en català més que les seves poesies, tragèdies, i alguns discursos, és considerat com un dels iniciadors del Renaixament literari català. Aixís mateix s'el considera un dels restauradors dels Jocs Florals, essent-ne el primer Mestre en Gai Saber.

La seva primera poesia, data de l'any 1857 i és la *Oda a la Verge de Montserrat*. Conreua la sarçuela en unió de Serafi Pitarra, no distingint-se, però, en aquest aspecte.

En el gènere històric escriu la *Historia de Cataluña*, obra infantadora de afectes patriòtics, escrita amb calor, aprofitant tan la part rigurosament històrica com la més llegendària, cosa que fa atreure's una punyenta crítica sancionadora per manca de l'estricta veracitat que requereix tota obra històrica.

Escriu també la *Historia de los Trovadores*, (Madrid 1878-80), i d'igual època son *Breves noticias acerca de un drama lírico: Santa Inés, del siglo XII*, les seves *Calles de Barcelona*, sèrie de monografies històriques i llegendàries, *Tres días en Montserrat, Manresa y Cardona, Tres perlas en un collar, Poblet* i altres estudis històrics-topogràfics d'una amenitat parella a la de la *Historia de Cataluña*. El pròleg de la seva monografia sobre *El Monasterio de Piedra* queda com una de les produccions més vessants d'amor patri i contagiadora del seu entusiasme.

Balaguer figura en primera línia entre els poetes del Renaixament català, més que per rès, per les seves tragèdies, i no pas precisament per la seva cura en el llenguatge, car mai, ni en català ni en castellà, cuidà de la seva casticitat; deu els seus èxits sorollosos a l'encert en la elecció dels assumptes i a llur oportunitat. Entre elles figuren: *Esperansas y recorts, Llibre del Amor, La noya blanca, La moreneta del Masnou, La nina de Cementiri, Ma caseta blanca, Albadas*, els cants de guerra d'Itàlia intitolats *Eridanias*, les *Tragedias* (La Mort de Aníbal, Saffo, Coriolana, L'Ombra de Cèsar, La festa de Tibullus, La tragedia de Llívia i La Mort de Neró) i les *Novas Tragedias* (Lo Comte de Foix, Raig de

Lluna, La Jornada de Panissars, Lo guant del degollat, Las esposallas de la morta, etcètera.

Algunes d'aquestes noves tragèdies, les recopilà per a formar la trilogia èpica *Los Pirineus* que publicà en 1891, i que inspirà al mestre Pedrell portant-la al terreny dels drames lírics. Han sigut també musicades les seves obres *Melusina, Los recursos del latín, La tapada del Retiro*, i frescament el *D. Joan de Serrallonga*.

L'any 1896 publicà un llibre de històries, tradicions i altres assumptes, intitolat *A granel*.

Dels seus últims temps son *Añoranzas, Al pié de la Encina, Disquisiciones históricas, En Burgos, Lo Romiatge del Ànima, i Las Guerras de Granada*.

Es verament suggestiu el sentiment que campeja en les poesies *Una cansó nova sobre un aire vell, Las cinch diadas del Amor, i Lluny de ma terra*. Exageradament romàntiques les seves *Lo cap d'en Armengol d'Urgell i Los Héroes del Mar*.

El *Llibre de la fé* és notable, però té més valor líric dintre el seu gènere el *Llibre de la Pàtria*, on concreta els seus ideals polítics en forma brillantment artística. De caràcter patriòtic és també *La cansó de la Bandera*.

Resumint: més que un poeta de Catalunya, fou Balaguer el poeta del poble, fent-li sentir els entusiasmes que ell sentia per les coses que el poble mateix li ensenyava, removent les cendres per a revifallar el caliu que en el poble existia. Llàstima, però que en els últims temps, la seva catalanitat s'esmortuís a causa de la seva convivència fòra de casa!

J. M.^a G.

